

3

UDC 616.89

SPSIDE 41 (3) 145–212 (2013)

ISSN 0303-7908

**SOCIJALNA PSIHIJARIJA
SOCIAL PSYCHIATRY**

ZAGREB

VOL. 41 – 2013

BROJ/NUMBER 3

S A D R Ź A J – C O N T E N T S

IZVORNI ZNANSTVENI RAD/ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER

R. Prpić, B. Mlačić, G. Milas

Veľpetori model ličnosti, suočavanje sa slikom tijela i sklonost prejedanju

(The big five model, body image coping and tendency to binge eating) 147

PREGLED/REVIEW

E. Źuškin, J. Pucarin Cvetković, B. Kanceljak Macan, K. Vitale, N. Janev Holcer, M. Čivljak

Umijeće liječenja: povijesni prikaz

(Art of healing: historical review)..... 156

STRUČNI RADOVI/PROFESSIONAL PAPERS

E. Sušić, E. N. Gruber, I. Kovačić, M. Šuperba

Komorbiditetne dijagnoze kod osoba koje uz zatvorsku kaznu imaju i izrečenu sigurnosnu mjeru obveznog psihijatrijskog liječenja na Odjelu forenzičke psihijatrije Zatvorske bolnice Zagreb

(Comorbidities diagnosed in prisoners on obligatory psychiatric treatment at Department of Forensic Psychiatry, Prison Hospital in Zagreb)..... 164

P. Brečić, D. Ostojić, D. Stijačić, V. Jukić

Od radne terapije i rekreacije do psihosocijalnih metoda liječenja i rehabilitacije psihijatrijskih bolesnika u Bolnici „Vrapče“

(From occupational therapy and recreation to psychosocial methods of treatment and rehabilitation of psychiatric patients at Vrapče Hospital) 174

**SA SIMPOZIJA „PSIHIJATRIJSKO-PRAVNI ASPEKT NASILNIČKOG PONAŠANJA“
FROM SYMPOSIUM ”PSYCHIATRIC-LEGAL ASPECT OF VIOLENT BEHAVIOR“**

V. Jukić

Psihijatrijsko-pravni aspekt nasilničkog ponašanja i model organizacije provođenja liječenja nasilnika

(Psychiatric legal aspect of violent behavior and organizational model for the treatment of violent offenders)..... 184

V. Koceić, D. Šimpraga

Interdisciplinarna suradnja u tretmanu nasilničkog ponašanja u okviru izvršavanja probacijskih mjera i sankcija

(Interdisciplinary collaboration in treating violent behavior in the context of probation measures and sanctions)..... 197

M. Goreta

Etička pitanja na području tretmana nasilničkog ponašanja

(Etical questions in the field of treating violent behavior)..... 204

V. Jukić

Mreža centara za izvanhospitalno liječenje forenzičko-psihijatrijskih pacijenata

(Center network for outhospital treatment of forensic psychiatric patients)..... 208

UPUTE AUTORIMA/INSTRUCTIONS TO AUTHORS 211

Soc. psihijatrija

Vol. 41

Br./No. 3

Str./pp. 145–212

Zagreb, rujan/September 2013

Soc. psihijat., 41 (2013) 147 – 155

Izvorni znanstveni rad

VELEPETORI MODEL LIČNOSTI, SUOČAVANJE SA SLIKOM TIJELA I SKLONOST PREJEDANJU

REBEKA PRPIĆ, BORIS MLAČIĆ¹ i GORAN MILAS¹

Psihijatrijska bolnica „Sveti Ivan“ i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, Hrvatska

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati povezanost dimenzija ličnosti prema velepetorom modelu i strategija suočavanja sa slikom tijela sa sklonošću prejedanju. Sudionice istraživanja bile su studentice psihologije i sociologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Prvi dio istraživanja odnosio se na utvrđivanje međusobnoga odnosa dimenzija velepetorog (Big-Five) modela ličnosti, mjerenih upitnikom IPIP50, i ljestvica suočavanja sa slikom tijela, mjerenih Upitnikom strategija suočavanja sa slikom tijela. Pokazalo se da su Usmjerenost na izgled i Pozitivno racionalno prihvaćanje uvelike neovisni o dimenzijama velepetorog modela ličnosti, dok je Izbjegavanje, itekako zasićeno dimenzijama ličnosti, poglavito Emocionalnom stabilnosti. U drugom dijelu istraživanja smo primijenili hijerarhijsku regresijsku analizu kako bismo utvrdili u kojoj mjeri predviđanju sklonosti prejedanju (kriterij) pridonose dimenzije ličnosti (prvi blok prediktora), a u kojoj dimenzije suočavanja sa slikom tijela. Rezultati toga dijela istraživanja pokazali su da je od dimenzija ličnosti Emocionalna stabilnost pokazala značajan prediktorski doprinos u objašnjavanju varijance Prejedanja. Uvođenjem dimenzija suočavanja sa slikom tijela, nositelji predikcije su postali konstrukti izbjegavanja i usmjerenosti na izgled. Navedeni rezultati ukazuju na značajnu ulogu osobina ličnosti, izbjegavanja i usmjerenosti na izgled kao prediktora prejedanja upućujući istodobno na njihovu moguću važnost u tretmanu i prevenciji poremećaja hranjenja i pretilosti.

Ključne riječi: velepetori model, dimenzije ličnosti, teorija izbjegavanja, prejedanje

Adresa za dopisivanje:

Goran Milas

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

Marulićev trg 19/1

10000 Zagreb, Hrvatska

E-pošta: Goran.Milas@pilar.hr

SUMMARY

THE BIG-FIVE MODEL, BODY IMAGE COPING AND TENDENCY TO BINGE EATING

The aim of this study was to determine the relations between the Big-Five personality dimensions as well as body image coping strategies and binge eating. Study participants were female students of psychology and sociology at the Center of Croatian Studies, University of Zagreb. The first part of the study investigated the relations between the Big-Five personality dimensions, measured with IPIP50 and body image coping strategies measured with Body Image Coping Strategies Inventory. The results showed that Appearance fixing and Positive rational acceptance were largely independent of the Big-Five dimensions, while Avoidance showed a large overlap with the Big-Five dimensions, particularly with Emotional Stability. In the second part of the study, we applied the hierarchical regression analysis in order to determine the extent to which binge eating (the criterion) was predicted by the Big-Five dimensions (first set of predictors) and by the Body Coping Image dimensions. The results of this part of the study showed that Emotional Stability was a significant predictor of binge eating. When we entered the Body Coping Image dimensions, the main predictors became the constructs of Avoidance and Appearance fixing. The results of this study indicate a substantial role of the Big-Five dimensions, Avoidance and Appearance fixing as predictors of binge eating. Moreover, the Big-Five dimensions and Body Image Coping Strategies are important for treating and preventing eating disorders and obesity.

Key words: Big-Five model, personality dimensions, the Escape theory, binge eating

UMIJEĆE LIJEČENJA: POVIJESNI PRIKAZ

EUGENIJA ŽUŠKIN, JASNA PUCARIN CVETKOVIĆ, BOŽICA KANCELJAK MACAN¹,
KSENIJA VITALE, NATAŠA JANEV HOLCER i MARTA ČIVLJAK

Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ i

¹Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb, Hrvatska

Prikazani su pristupi liječenju zdravstvenih tegoba od prapočetka do današnjih dana. Opisane su osnovne značajke primitivne medicine koja se uglavnom temeljila na magiji i religiji te razvoj i dostignuća moderne konvencionalne medicine, koja se temelji na razvoju prirodnih znanosti i znanstvenim metodama evaluacije učinaka liječenja. Zasebno je prikazana medicina temeljena na dokazima koja se u zadnjih četrdeset godina razvila kao nova disciplina u medicini. Prikazani su različiti terapijski modaliteti komplementarne/alternativne medicine kojima je zajedničko obilježje da se razlikuju od metoda konvencionalne medicine i da učinkovitost nije evaluirana znanstvenim metodama. Posebno su opisane metode komplementarne/ alternativne medicine prisutne u Republici Hrvatskoj te one koje se koriste u psihijatriji. Raspravlja se o značenju sve većeg korištenja komplementarne/alternativne medicine u svijetu i u nas i o mogućnostima i opravdanosti objedinjavanja komplementarne/alternativne i konvencionalne medicine u integracijsku medicinu.

Ključne riječi: komplementarna i alternativna medicina, konvencionalna medicina, magija, religija

Adresa za dopisivanje:

Prof. dr. sc. Eugeniya Žuškin, dr. med.

Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“

Rockefellerova 4,

SUMMARY

ART OF HEALING: HISTORICAL REVIEW

E. ŽUŠKIN, J. PUCARIN CVETKOVIĆ, B. KANCELJAK MACAN¹, K. VITALE, N. JANEV HOLCER
and M. ČIVLJAK

*University of Zagreb, School of Medicine, Andrija Štampar School of Public Health and
¹Institute of Medical Research and Occupational Health, Zagreb, Croatia*

We present approaches to the management of health conditions from ancient to the present times. We describe the main characteristics of primitive medicine based in general on magic and religion, and the development and achievements of modern conventional medicine based on the advances in natural sciences and scientific methods in the evaluation of treatment outcomes. We describe separately evidence-based medicine, which has developed over the past four decades as a new discipline within conventional medicine. Various treatment modalities of complementary/alternative medicine are described, which all have a common feature of being different from conventional medicine methods and not being evaluated by scientific methods. Furthermore, we describe new methods of complementary/alternative medicine in use in the Republic of Croatia and particularly the use of complementary and alternative medicine in psychiatry. We discuss the importance of a growing application of complementary/alternative medicine in Croatia and worldwide, and the possibilities and justification of combining complementary/alternative medicine and conventional medicine within an integrative medicine.

Key words: complementary and alternative medicine, conventional medicine, magic, religion

KOMORBIDITETNE DIJAGNOZE KOD OSOBA KOJE UZ ZATVORSKU KAZNU IMAJU I IZREČENU SIGURNOSNU MJERU OBVEZNOG PSIHIJATRIJSKOG LIJEČENJA NA ODJELU FORENZIČKE PSIHIJATRIJE ZATVORSKE BOLNICE ZAGREB

ESTA SUŠIĆ, EMA N. GRUBER, IRENA KOVAČIĆ i MARTINA ŠUPERBA

Odjel forenzičke psihijatrije, Zatvorska bolnica Zagreb, Zagreb, Hrvatska

Autorice prikazuju zastupljenost dijagnoze ovisnosti kao komorbiditetne dijagnoze u osoba koje uz izdržavanje zatvorske kazne imaju izrečenu i sigurnosnu mjeru obaveznog psihijatrijskog liječenja po čl. 68 KZ/11. Od ukupnog broja bolesnika koji su se tijekom 2010. i 2011. godine liječili na Odjelu forenzičke psihijatrije Zatvorske bolnice u Zagrebu, 44 % je uz dijagnozu psihičkog poremećaja imalo i dijagnozu ovisnosti/zlorabe alkohola ili dijagnozu ovisnosti/zlorabe psihoaktivnih tvari; unutar te skupine bolesnika u 60 % slučajeva javlja se dijagnoza zlorabe/ovisnosti o alkoholu, a u 40 slučajeva dijagnoza ovisnosti/zlorabe psihoaktivnih tvari. U najvećem postotku je prva psihijatrijska dijagnoza ovih bolesnika bila poremećaj ličnosti (68 % ispitanika) i

posttraumatski stresni poremećaj (13 % ispitanika). Gotovo polovica svih bolesnika je već prethodno bila kažnjavana. U gotovo polovici ispitanika vezano za izdržavanje sadašnje kazne nalaze se kaznena djela: teško ubojstvo, ubojstvo, teške tjelesne ozljede, krađa i razbojništvo. Pri tome se primjećuje da je dijagnoza ovisnosti o alkoholu u vrlo visokom postotku prisutna među kaznenim djelima teškog ubojstva i nasilja u obitelji te prijetnji, silovanju, prometnim nesrećama, pedofiliji i uzrokovanju požara, dok je u kaznenim djelima krađe i razbojništva u 44 % slučajeva zastupljena dijagnoza ovisnosti/zlopoprave psihoaktivnih tvari, a u 33 % dijagnoza ovisnosti o alkoholu. Paralelno liječenje psihičkog poremećaja i ovisnosti tijekom izdržavanja zatvorske kazne bolesnika nužno je i neizbježno.

Ključne riječi: komorbiditetne dijagnoze u zatvorskoj bolnici, sigurnosna mjera obaveznog psihijatrijskog liječenja, ovisnosti, forenzička psihijatrija

Adresa za dopisivanje:

Esta Sušić, dr. med.
Odjel forenzičke psihijatrije
Zatvorska bolnica Zagreb
Svetošimunska 107
10000 Zagreb, Hrvatska
E-pošta: esta.susic.dr@gmail.com

SUMMARY

COMORBIDITIES DIAGNOSED IN PRISONERS ON OBLIGATORY PSYCHIATRIC TREATMENT AT DEPARTMENT OF FORENSIC PSYCHIATRY, PRISON HOSPITAL IN ZAGREB

E. SUŠIĆ, E.N.GRUBER, I. KOVAČIĆ and M. ŠUPERBA

Department of Forensic Psychiatry, Prison Hospital, Zagreb, Croatia

The authors present comorbid psychiatric diagnosis in prisoners on obligatory psychiatric treatment during prison sentences according to Criminal Law. Out of the total number of people that were treated at Forensic Department of the Prison Hospital in Zagreb during the years 2010 and 2011, 44 % had addiction as a second diagnosis, including alcohol addiction in 60 % and 40 % drug addiction in 40 % of cases. The most common first psychiatric diagnosis was personality disorder in 68 % and posttraumatic stress disorder in 13 % of cases. Almost half of all subjects had been convicted previously, having committed homicide or theft in almost half of the cases. The diagnosis of alcoholism was present in the majority of homicide convictions, domestic violence, threat, rape, traffic accidents, pedophilia and fire, while in the convictions for theft the diagnosis of alcoholism was present in 33 % and the diagnosis of drug addiction in 44 % of cases. Concurrent treatment of psychiatric disorder and addiction disease during the prison sentence is necessary and unavoidable.

Key words: psychiatric comorbidity, prison hospital, obligatory psychiatric treatment, addiction, forensic psychiatry

OD RADNE TERAPIJE I REKREACIJE DO PSIHOSOCIJALNIH METODA LIJEČENJA I REHABILITACIJE PSIHIJATRIJSKIH BOLESNIKA U BOLNICI „VRAPČE“

PETRANA BREČIĆ, DRAŽENKA OSTOJIĆ, DUBRAVKA STIJAČIĆ i VLADO JUKIĆ

Klinika za psihijatriju Vrapče, Zagreb, Hrvatska

U Psihijatrijskoj bolnici „Vrapče“ od samog se njezinoga osnutka primjenjuje radna terapija i vodi briga o društvenom položaju bolesnika. Desetak godina od početka rada u Bolnici se, 1889. godine, osniva „Društvo za potporu oporavljenih iz kraljevskog zemaljskog zavoda za umobolne u Stenjevcu odpuštenih osobah“. Uz radnu terapiju, brzo se uspostave okupacijske i rekreacijske metode pristupa bolesnicima. Godine 1932. organizirano je „izvanzavodsko staranje“ o bolesnicima koji su otpušteni s bolničkog liječenja i smješteni u svoju ili tuđu obitelj. Iste 1932. u Bolnici se osniva „Društvo za socijalnu pomoć duševnim bolesnicima“. To Društvo, kao udruga građana, djeluje i danas pod nazivom Udruga za psihosocijalnu pomoć i rehabilitaciju - Zagreb. Zbog sve šire primjene i razvoja radno-okupacijskih i rekreacijskih metoda liječenja te zapošljavanja niza zdravstvenih suradnika, u Bolnici „Vrapče“ 1962. osniva se poseban bolnički odjel (Odjel za terapiju radom, rekreaciju i rehabilitaciju), čija je zadaća unaprijeđivati ove metode liječenja i provoditi psihosocijalnu rehabilitaciju hospitaliziranih bolesnika. Devedesetih godina prošlog stoljeća ovaj odjel dobiva ime Centar za resocijalizaciju. Početkom 2012. postaje dio Zavoda za liječenje i rehabilitaciju i nosi ime Odjel za psihosocijalne metode liječenja i radnu terapiju. Takav razvoj radno-okupacijske i rekreacijske terapije, odnosno psihosocijalne rehabilitacije hospitaliziranih duševnih bolesnika logično je doveo do iskoraka prema bolesnicima koji se liječe izvanhospitalno te je 2007. u Bolnici osnovan Centar za rehabilitaciju u zajednici koji je sada jedan od odjela Zavoda za socijalnu psihijatriju. Metode koje se primjenjuju široko su potvrđene u praksi. Među ostalim, tu su treninzi socijalnih vještina, treninzi životnih vještina, edukativne grupe, psihoterapijske grupe, kreativne radionice, zanatske radionice, sportske aktivnosti i rekreativne aktivnosti

Ključne riječi: radna terapija, rekreacija, rehabilitacija psihijatrijskih bolesnika

Adresa za dopisivanje:

Dr. sc. Petrana Brečić, prim., dr. med.

Klinika za psihijatriju Vrapče

Bolnička c. 32

10000 Zagreb, Hrvatska

SUMMARY

FROM OCCUPATIONAL THERAPY AND RECREATION TO PSYCHOSOCIAL METHODS OF TREATMENT AND REHABILITATION OF PSYCHIATRIC PATIENTS AT VRAPČE UNIVERSITY HOSPITAL

P. BREČIĆ, D. OSTOJIĆ, D. STIJAČIĆ and V. JUKIĆ

Vrapče University Psychiatric Hospital, Zagreb, Hrvatska

Occupational therapy and due care of the patients' social status have been practiced at Vrapče Psychiatric Hospital since its foundation. In 1889, in about a decade of its work, a society supporting the patients discharged from the Royal Mental Institution in Stenjevec was established in Vrapče Hospital. Along with occupational therapy, recreational methods were soon introduced in approach to patients. In 1932, „outpatient support“ was organized for patients discharged from hospital treatment to their own or another family care. Also in 1932, the Society for Social Assistance to Psychiatric Patients was established at the Hospital and

has since been active, currently as the Zagreb Society for Psychosocial Assistance and Rehabilitation. The increasing implementation and development of occupational and recreational methods of treatment, along with employment of a number of new healthcare professionals, a special clinical department (Department of Occupational Therapy, Recreation and Rehabilitation) was established at Vrapče Hospital in 1962, with the aim to promote these therapeutic methods and perform psychosocial rehabilitation of hospitalized patients. In the 1990s, it was renamed as Center for Resocialization. At the beginning of 2012, it became part of the Department of Treatment and Rehabilitation, now as Division for Psychosocial Methods of Treatment and Occupational Therapy. Such a development of occupational and recreational therapy, i.e. psychosocial rehabilitation of hospitalized psychiatric patients, had logically led to a step forward to the patients treated as outpatients; therefore, Center for Rehabilitation in the Community was established in 2007 and is currently active as a division of the Department of Social Psychiatry. The methods used have been widely approved in practice and include, among others, training in social skills and life skills, educational groups, psychotherapeutic groups, creative workshops, craft workshops, sports activities and recreational activities.

Key words: occupational therapy, recreation, rehabilitation, psychiatric patients

Soc. psihijat., 41 (2013) 184 – 196

Stručni rad

PSIHIJATRIJSKO-PRAVNI ASPEKT NASILNIČKOG PONAŠANJA I MODEL ORGANIZACIJE PROVOĐENJA LIJEČENJA NASILNIKA

VLADO JUKIĆ

Klinika za psihijatriju Vrapče, Medicinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

Problem nasilničkog, i općenito kriminogenog ponašanja u osnovi kojeg je psihijatrijski poremećaj ili ovisnost o alkoholu ili drogama sve je izraženiji. Sudovi sve češće izriču zaštitne i sigurnosne mjere obveznog psihijatrijskog liječenja ili liječenja od ovisnosti. Upućuju bolesnike u psihijatrijske ustanove radi provođenja tih mjera (liječenja), no psihijatrijske ustanove još uvijek nisu kadre prihvatiti i adekvatno tretirati te pacijente. Zato smo u Klinici za psihijatriju Vrapče osmislili i početkom 2012. godine uveli program „intermitentnog liječenja“ forenzičko-psihijatrijskih pacijenata koji se liječe na slobodi. Na Zavodu za forenzičku psihijatriju taj je program prilagođen ambulantnom liječenju počinitelja kaznenih djela u u neubrojivom stanju. Interdisciplinarnom suradnjom stručnjaka cijele bolnice i angažmanom triju zavoda - Zavod za forenzičku psihijatriju, Zavod za bolesti ovisnosti i Zavod za socijalnu psihijatriju, provodi se program liječenja nasilnika ovisnika i onih s nekim drugim psihičkim smetnjama. Početni rezultati su ohrabrujući pa se očekuje da isti program bude prihvaćen i u drugim psihijatrijskim ustanovama.

Ključne riječi: nasilničko ponašanje, model organizacije liječenja, psihijatrijsko-pravni aspekt

Adresa za dopisivanje:

-Prof. dr. sc. Vlado Jukić, dr. med.

Klinika za psihijatriju Vrapče

Bolnička cesta 32

10000 Zagreb, Hrvatska

SUMMARY

PSYCHIATRIC LEGAL ASPECT OF VIOLENT BEHAVIOR AND ORGANIZATIONAL MODEL FOR THE TREATMENT OF VIOLENT OFFENDERS

V. JUKIĆ

Vrapče University Psychiatry Hospital, Zagreb, Croatia

The problem of violent behavior and criminal behavior in general that with a mental disorder or alcohol or drug addiction in its core is being ever more pronounced. Courts are ever more often ordering mandatory psychiatric treatment or treatment of addiction for offenders. They are sending these patients to psychiatric institutions to be treated according to court orders, but psychiatric institutions are still unprepared to admit and adequately treat these patients. That is why a program of „intermittent treatment“ of forensic psychiatric patients on outpatient basis was designed and launched at the Vrapče University Psychiatric Hospital in the early 2012. At the Department of Forensic Psychiatry, this program was modified to fit the needs of outpatient treatment of criminal offenders who were found not guilty by the reason of insanity. Treatment program for offenders with addiction problems and those with certain other mental disorders has been carried out through interdisciplinary collaboration of experts from the entire hospital and involvement of three departments, i.e. Department of Forensic Psychiatry, Department of Addictions, and Department of Social Psychiatry. Initial results are encouraging, so we are expecting the program to be implemented in other psychiatric institutions.

Key words: violent behavior, model of treatment of violent offenders

Soc. psihijat., 41 (2013) 197 – 203

Stručni rad

INTERDISCIPLINARNA SURADNJA U TRETMANU NASILNIČKOG PONAŠANJA U OKVIRU IZVRŠAVANJA PROBACIJSKIH MJERA I SANKCIJA

VEDRANA KOCEIĆ i DIJANA ŠIMPRAGA

Uprava za kazneno pravo i probaciju, Ministarstvo pravosuđa, Zagreb, Hrvatska

Zakon o probaciji donesen je 2009. godine. Ubrzo nakon toga ustrojeni su, u sklopu Uprave za kazneno pravo i probaciju Ministarstva pravosuđa, Središnji ured za probaciju i dvanaest probacijskih ureda prema teritorijalnoj nadležnosti. Probacijski uredi Zagreb I i Zagreb II započeli su radom 27. lipnja 2011. godine. Zapošljavaju 12 odnosno devet službenika. Osnovna polazišna točka za obavljanje svih probacijskih poslova je procjena kriminogenih rizika od ponovnog počinjenja kaznenog djela te od nanošenja štete društvenoj zajednici, drugoj osobi ili sebi. Temeljem te procjene definiraju se tretmanske potrebe počinitelja. Predlaže se protokol moguće suradnje probacijskih ureda i provoditelja (psihijatrijskih ustanova!) obveznog psihijatrijskog liječenja i liječenja od ovisnosti.

Ključne riječi: nasilničko ponašanje, probacija, probacijske sankcije, probacijske mjere

Adresa za dopisivanje:

Dijana Šimpraga

Ministarstvo pravosuđa
Sektor za probaciju
Ulica grada Vukovara 49
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: 01/ 371 4243; faks: 01/ 371 4299
E-pošta: dijana.simpraga@pravosudje.hr

SUMMARY

INTERDISCIPLINARY COLLABORATION IN TREATING VIOLENT BEHAVIOR IN THE CONTEXT OF PROBATION MEASURES AND SANCTIONS

V. KOCEIĆ and D. ŠIMPRAGA

Ministry of Justice, Republic of Croatia, Zagreb, Croatia

The probation act was passed in 2009. Shortly after that, the Central Office and twelve probation offices based on territorial jurisdiction were established as part of the Directorate for Criminal Law and Probation of the Ministry of Justice. Probation offices Zagreb I and Zagreb II began their work on June 27, 2011. They employ twelve and nine officers, respectively. Among the most important duties of probation officers is the evaluation of criminogenic risk of those on probation for reoffending and for causing harm to the community, other persons, or themselves. Based on this evaluation, the need of treatment of the offenders is defined. A protocol is proposed for possible cooperation of probation offices and those administering (psychiatric institutions) mandatory psychiatric treatment and treatment of addiction.

Key words: violent behavior, probation, probation measures

Soc. psihijat., 41 (2013) 204 – 207

Stručni rad

ETIČKA PITANJA NA PODRUČJU TRETMANA NASILNIČKOG PONAŠANJA

MIROSLAV GORETA

Medicinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Klinika za psihijatriju Vrapče, Zagreb, Hrvatska

U radu se razmatraju etičke norme koje se trebaju primjenjivati na području izricanja i provođenju mjera sigurnosti i zaštitnih mjera počinitelja nasilničkog ponašanja. Naglašava se da su one dio univerzalno važećih etičkih normi koje se primjenjuju i na svim drugim područjima psihijatrijskog ili nepsihijatrijskog tretmana počinitelja (drugih) kaznenih djela i/ili prekršaja. One se uklapaju i u etičku normu načela razmjernosti. Posebno se u tom kontekstu razmatra problem izricanja i provođenja mjere psihosocijalnog tretmana kojega bi u sadašnjim zakonskim okvirima trebalo smatrati nemedicinskom psihološko-pedagoškom mjerom. Držeći da je razinu nesigurnosti i nesnalaženja na području indiciranja i provođenja „terapijskih“ intervencija obuhvaćenih zaštitnim mjerama, posebno obvezama i mjerama sigurnosti, značajna, autor predlaže niz koraka u pravcu primjerenijeg etičkog, stručnog i zakonskog postavljanja mjerodavnih stručnjaka na tom području zajedničkog rada.

Ključne riječi: nasilničko ponašanje, etičke norme

Adresa za dopisivanje:

Dr. sc. Miroslav Goreta, prim., dr. med.

Klinika za psihijatriju Vrapče

Bolnička cesta 32

10000 Zagreb, Hrvatska

SUMMARY

ETHICAL QUESTIONS IN THE FIELD OF TREATING VIOLENT BEHAVIOR

M. GORETA

Vrapče Psychiatry University Hospital, Zagreb, Croatia

Ethical norms that should be applied in the field of sentencing and serving court-ordered safety and preventive measures for violent behavior offenders are discussed. It is highlighted that they are part of the universally accepted ethical norms that are applied in all other areas of psychiatric or non-psychiatric treatment of those committing (other) criminal acts and/or misdemeanors. They also fit the ethical norm of the proportionality principle. In this context, the problem of sentencing and serving a psychosocial treatment measure, which within the current legal framework should be considered a non-medical psychological-pedagogical measure, is specifically discussed. Believing the level of uncertainty and disorientation in the field of recognizing the need for and implementing „therapeutic“ interventions as part of preventive measures, especially obligations and safety measures, to be rather high, the author proposes a series of steps leading towards a more appropriate ethical, professional, and legal acting of the relevant experts in this field of joint work.

Key words: violent behavior, ethical norms, psychosocial treatment

Soc. psihijat., 41 (2013) 208 – 210

Stručni rad

MREŽA CENTARA ZA IZVANHOSPITALNO LIJEČENJE FORENZIČKO PSIHIJATRIJSKIH PACIJENATA

VLADO JUKIĆ

Klinika za psihijatriju Vrapče, Medicinski fakultet u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska